

Verksamhet

Vattenverk och vattenuttag
Kavelbrovägen 17
22430 Saltvik

Ärende

Ansökan avser förnyat miljötillstånd för reglering av vattennivån samt uttag av vatten ur Lavsböle Träsk för dricksvattenproduktion. Ansökan avser också utökad verksamhet genom ökad uttagsmängd med 65.000 m³.

Tillståndsplikt föreligger enligt 17 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen.

Beslut

Miljötillstånd

ÅMHM beviljar nytt miljötillstånd för Andelslaget Bocknäs Vattens vattenuttag ur Lavsböle träsk och reglering av träsket.

Beslutet ersätter i sin helhet tidigare beslut MPN-00-91 och ÅMH-Pn 20/10.

Giltighet

Detta tillstånd gäller tillsvidare.

Tillståndsinnehavaren ska inkomma med en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor senast 31.12.2027. Om ansökan om revidering av tillståndsvillkor inte görs inom den föreskrivna tiden förfaller tillståndet i enlighet med 21 § 2 mom. punkt e) miljöskyddslagen.

Ersättning

ÅMHM har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor och föreskrifter utgör

sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

ÅMHH har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning, MKB, i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en MKB.

Villkor och föreskrifter

Tillståndsinnehavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen:

1. Tillståndsinnehavaren är ansvarig för att verksamheten inte förorsakar skada eller olägenhet för miljön.
Tillståndsinnehavaren ska tillämpa bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är ekonomiskt möjligt då verksamhet enligt detta tillstånd utförs.
5 § miljöskyddslagen
2. Tillståndsinnehavaren ska utse en ansvarig person som har den kunskap som krävs för att övervaka samtliga arbetsmoment som utförs enligt detta miljötillstånd så att miljötillståndet följs.
Tillståndsinnehavaren ska till ÅMHH meddela personens namn och kontaktuppgifter och vid byte av ansvarig person uppdatera uppgifterna.
7 § miljöskyddslagen
3. Sökandens uppskattade behov av vattenuttag inom överskådlig tid har beräknats uppgå till ca 365000 m³ per år.
Uttagsvolymer är indikativ och överuttag upp till en procent av årsvolymer (3650 m³) kan tillfälligtvis accepteras. Då det årliga behovet förväntas närma sig den maximala årsvolymer ska en ansökan om revidering av villkor pga utökad verksamhet aktualiseras, alternativt måste vattenförsörjningen tryggas på annat vis.
Möjlighet till uttag begränsas även av villkor 4 nedan.
24 § punkt e) miljöskyddslagen
4. Sänkningsgräns är 17,00 m N₆₀, vilket motsvarar – 0,23 m enligt lokalt höjdsystem på pegeln vid vattenverket.
24 § punkt e) miljöskyddslagen

5. Dämningsgräns är 18,03 m N₆₀, vilket motsvarar + 0,80 m enligt lokalt höjdsystem på pegeln vid vattenverket.

24 § punkt e) miljöskyddslagen

6. Vid uppdämning ska sätтар placeras i fördämningen först då vattennivån närmar sig dämningsgränsen så att vårflödet i avrinningsområdet inte onödigt bromsas upp och försvårar torrläggning av jordbruksmark.

Sätтар ska avlägsnas så snart de förlorat sin funktion eller senast då vatten slutar rinna ut ur sjön.

Sätтар får inte lämnas i över vintern.

24 § punkt e) miljöskyddslagen

7. Vattennivån i Lavsböle Träsk skall kontrolleras genom fast monterad och avvägd pegel. Vattennivån i Lavsböle Träsk ska mätas och journalföras minst en gång per vecka under perioden maj till september och under övrig tid då sjön är isfri minst en gång varannan vecka.

24 § punkt e) miljöskyddslagen

8. Kemikalier ska hanteras och användas så att eventuellt spill eller läckage inte kan nå avlopp, luft, mark eller vatten eller på annat sätt förorena miljön eller orsaka olägenhet utöver vad deras faktiska bruk föranleder. Kemikalier som används inom verksamheten ska antecknas i skötseljournal enligt villkor 7.

All personal som kommer i kontakt med kemikalier ska känna till kemikaliernas huvudsakliga egenskaper och hur de ska hantera eventuella olyckor. Svenskspråkiga skyddsinformationsblad för de använda kemikalierna ska finnas lätt tillgängliga i lokalen. Utrustning för uppsamling av eventuellt spill eller läckage ska finnas tillgängligt på anläggningen.

Alla kemikalier ska förvaras på ett ändamålsenligt sätt, i täta, förslutna och ändamålsenliga kärl så att risk för förorening av miljön eller risk för människors hälsa förhindras. Kemikaliebehållare och –förråd ska vara placerade så att behållare inte riskerar att välta, utsättas för extrema temperaturer eller på annat sätt kan komma att skadas.

Vid anläggningen får endast sådana kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslag (1990:32) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier.

4 och 5 §§ samt 24 § punkt e) miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen

9. Avfallshanteringen ska följa renhållningslagen och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras. Avfall och farligt avfall ska separeras och hanteras med hänsyn till principen om bästa tillgängliga teknik samt förvaras i märkta och för ändamålet avsedda kärl. Avfallet ska återvinnas om det är tekniskt möjligt till en rimlig kostnad.

24 § punkt b) miljöskyddslagen, 8a - 8f §§ renhållningslagen

10. Vid anläggningarna ska skötseljournal föras. I journalen ska finnas uppgifter om:

- vattenuttag per dygn,
- Lavsböle träsks vattennivåer enligt villkor 7,
- skötsel- och underhållsåtgärder i reningsverk och anläggningar,
- provtagningar och provtagningsresultat,
- använda kemikalier; inköp, förbrukning och lagerhållning,
- fel och driftstörningar som riskerar leda till utsläpp i mark, luft eller vatten, hur och vem som åtgärdat felet samt
- andra nödvändiga uppgifter om verksamheten.

Journalen ska hållas vid vattenverket och ska vid behov uppvisas för tillsynspersonal. Tillståndshavaren ska på begäran av ÅMHH uppges nödvändiga uppgifter och utredningar för kontroll av skötseljournalens tillförlitlighet.

26 § miljöskyddslagen

11. Tillståndshavaren skall kontrollera och följa upp företagets verkningar på vattenkvaliteten och vattenståndet i täkten enligt befintligt egenkontrollprogram. Resultatet av undersökningarna ska redovisas i årsrapport för verksamheten, samt skall på begäran uppvisas för dem vars rätt eller fördel de kan beröra.

26 § miljöskyddslagen

12. Tillståndshavaren skall lämna årsrapport för verksamheten till ÅMHH före utgången av februari månad påföljande år. Årsrapporten skall bl a innehålla relevanta uppgifter ur driftjournalen avseende råvattenuttag, resultat av provtagningar, kemikalieförbrukning, vattennivåer i täkten uppgifter om eventuella driftstörningar och olyckor som orsakat utsläpp till miljön samt i övrigt vad som föreskrivs av tillsynsmyndigheten.

26 § miljöskyddslagen

13. Tillståndshavaren är skyldig att kontrollera, utreda och redovisa verksamhetens miljökonsekvenser vid avslutande av verksamheten samt återställa området i ursprungligt skick. Meddelande om avveckling ska göras till ÅMHH som kan föreskriva om eventuella åtgärder i samband med avvecklingen.
24 § punkt d) miljöskyddslagen

Beslutsmotiveringar

Tillståndshavaren har 17.2.2016, i enlighet med sitt gällande tillstånd MPN-00-91, ansökt om förnyat tillstånd för uttag av vatten för samhällets behov samt reglering av Lavsböle Träsk. Ansökan avser även ökad uttagsmängd med en ökning om 65.000 m³ till en maximal uttagsvolym om 365.000 m³ per år.

Villkor 1 tydliggör de allmänna kravbestämmelserna i miljöskyddslagens 5 § gällande tillståndsinnehavarens ansvar för skada och olägenhet samt skyldighet att tillämpa bästa tillgängliga teknik som är ekonomiskt möjlig.

Villkor 2 tillgodoser att tillståndsinnehavaren alltid har en ansvarig person som bistår med kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och det förebyggande arbetet som föreskrivs i 7 § miljöskyddslagen.

Villkor 3 motsvarar tidigare villkor 1 som reglerar vattenuttagsmängderna på årsbasis. Tidigare gällande tillstånd anger 300.000 m³ som maximalt uttag. Ett uttag om 65.000 m³ motsvarar en teoretisk nivåsenkning om 24 cm. För det maximala uttaget om 365.000 m³ blir den teoretiska beräknade nivåsenkningen för ett extremtorrår 134 cm. Tidigare beviljad reglering och uppdämning av vårflödet kompenserar genom att lagra upp vatten som motsvarar en minskning av avsenkningen med 13 cm så att den totala teoretiska avsenkningen blir max 121 cm. Erfarenheter visar att uttagen idag aldrig varit i närheten av sänkingsgränsen. Det utökade uttaget bedöms rymmas inom gällande ramar och bedömningar av vad sjön tål. Villkoret anger att mängden 365.000 m³ är en uppskattning av sökanden över utvecklingen den närmaste framtiden. Eftersom det är fråga om dricksvattenproduktion för samhällets behov finns en viss tolerans för oförutsedda överskridningar. Villkoret anger volymen som riktvärde och en variationstolerans om 1 % av årstotalen kan tillfälligtvis accepteras. Så snart tillståndsinnehavaren konstaterar att det stadigvarande årsbehovet närmar sig uttagsgränsen, t ex då årsuttaget överstiger 350.000 m³ ska en ansökan om revidering av villkor göras till tillståndsmyndigheten, såvida man inte

löser vattentillgången på annat vis. Villkoret ges med stöd av 24 § e punkten i syfte att skydda vattenmiljön.

Villkor 4 motsvarar tidigare villkor 3 och är oförändrat från tidigare tillstånd då sänkingsgränsen bedömts och motiverats. Myndigheten kan reglera uttaget med stöd av miljöskyddslagens 24 § e punkten.

Villkor 5 motsvarar tidigare villkor 4 och avser regleringsgräns för hur mycket vatten som får dämmas upp och magasineras. Regleringen är positiv för vattenkvaliteten då Lavsböle träsk kommer att hålla en större vattenvolym. Regleringen minskar också risker med låga vattennivåer under torrår. Regleringsgränsen är sedan tidigare fastställd till 18,03 m N₆₀, vilket motsvarar + 0,80 m enligt lokalt höjdsystem enligt pegeln vid vattenverket. Pegeln har kontrollmätits. Villkoret ges med stöd av punkt e 24 § miljöskyddslagen i syfte att förebygga och begränsa negativ miljöpåverkan eller den skada negativ miljöpåverkan medför. Negativ miljöpåverkan avser bl.a. skada på naturen och dess funktioner som kan uppstå p.g.a. för låg vattennivå i Lavsböle Träsk orsakat av råvattenuttag i kombination med naturlig avdunstning.

Vintern 2009/2010 har Saltviks kommun lagt ner en trumma i utloppsdiket från Lavsböle träsk till Kvarnbo träsk i syfte att möjliggöra dragning av avloppsledning över utloppsdiket. Detta företag i sig innebär en viss reglering och fördröjning av vårflödet då trummans form är sådan att genomströmningsarean minskar, vilket i viss mån minskar utflödet. Det möjliggör också för Andelslaget Bocknäs Vatten att på ett enkelt sätt reglera täktens vattennivå. Reglering sker genom att stapla sättar (plankor) till regleringsnivån

i en ställning framför trumman. Villkor 6 reglerar när och hur tillståndsinnehavaren kan och ska reglera vattennivån i Lavsböle Träsk. Om sättar utplaceras för tidigt, eller lämnas i över vintern, kommer de att utgöra ett onödigt hinder för avrinningen vilket i sin tur kan påverka bl.a. torrläggning av jordbruksmark inom avrinningsområdet. Villkor 6 ges med stöd av punkt e 24 § miljöskyddslagen i syfte att minska och begränsa risk för negativ miljöpåverkan, som t. ex olägenhet att nyttja egendom, eller den skada negativ miljöpåverkan medför.

Föreskrift 7 avseende egenkontroll bl.a. nivåavläsningar av vattentäkten ges med stöd av 26 § miljöskyddslagen för att tillståndshavaren ska känna till verksamhetens miljöpåverkan och effekterna av driften. Föreskriften motsvarar tidigare föreskrift 4 men har ändrats såtillvida att ÅMHHM bedömer att nivåavläsningar i Långsjö och Åsgårda träsk inte behöver

utföras. Genom tidigare utförd kontroll har man nu en bild av sjöarnas vattenföring och förhållande till Lavsböle Träsk.

Villkor 8 tydliggör tillståndshavarens ansvar för hantering av kemikalier i verksamheten och anger beredskapsnivå för hantering av tillbud. Villkoret motsvarar tidigare villkor 5 och ges med stöd av 4 och 5 §§ samt 24 § punkt e miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen.

Villkor 9 motsvarar tidigare villkor 6 och har inte ändrats. Villkoret tydliggör tillståndsinnehavarens ansvar för avfall och hantering av avfall. Villkoret ges med stöd av 24 § punkt b miljöskyddslagen och 8a - 8f §§ landskapslag (1981:3) om renhållning.

Föreskrifter om egenkontroll och redovisning av verksamhetens miljöpåverkan ges i föreskrift 10 med stöd av 26 § miljöskyddslagen. Föreskriften motsvarar tidigare föreskrift 7 och har ändrats gällande journalföring av uppmätta vattennivåer.

Villkor 11 motsvaras av tidigare villkor 8 och är oförändrat.

Villkor 12 motsvarar tidigare villkor 9 och är oförändrat.

Villkor 13 är identiskt med tidigare villkor 10 och är också oförändrat.

ÅMHHM konstaterar att verksamheten med givna villkor och föreskrifter kommer att utföras så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig. ÅMHHM reviderar med stöd av 22 § miljöskyddslagen villkoren i Andelslaget Bocknäs Vattens miljö tillstånd för uttag av råvatten för samhällets behov ur Lavsböle Träsk, Saltvik.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs en avgift i enlighet med 16 § i Ålands landskapsregeringsbeslut (2017:25) om taxa för ÅMHHM. Avgiften baseras därmed på taxa för år 2016, avgiftstabell 1.

Täkt av ytvatten	3625,00 €
<u>Annonskostnad, delgivning ansökan</u>	<u>167,67 €</u>
Totalt*	3792,67 €

*Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Besvär

Besvärсанvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Ordförande Ulrika Sandell-Boman
Prövningsnämnden
Beslutande

Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besvärсанvisning

Ärendehantering

Ansökan

Bocknäs vatten har ansökt om förnyat miljötillstånd för reglering av vattennivån samt uttag av vatten ur Lavsböle Träsk för dricksvattenproduktion.

Ansökan inkom 17.2.2016.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 27 februari – 21 mars 2017 på ÅMHHM:s anslagstavla. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 27.2.2017. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovan nämnda tid.

Yttranden

Ett yttrande har inkommit under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

ÅMHHM har inte begärt utlåtanden.

Bemötande

ÅMHHM har hört Bocknäs vatten avseende inkommet yttrande. Bocknäs vatten lämnade ett svar 12.4.2017. Övriga sådana handlingar som föranleder bemötande har inte inkommit.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på ÅMHHM:s anslagstavla och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på ÅMHHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHHM:s hemsida, www.amhm.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.